

موریس متر لیننگ

شرح حال و آثار او

شاید قرنها بگذرد و در کره خاک متفکری مانند متر لیننگ وجود نیابد .

دانشین

در ماه می ۱۹۴۹ یکی از پیشوایان نهضت فکری عصر حاضر (موریس متر لیننگ) در شهر وینس واقع جنوب فرانسه زندگی را ترک گفت .

متر لیننگ از جمله دانشمندی بود که قریباً تمامی از نویسندگان و بزرگان فعلی جهان سردر آستان او خم کرد . بود و دعاغ و فکراور را بزرگ ترین دامغانی میدانستند .

در کون فیلسوف معاصر معروف و مشهور فرانسه در حق او می گوید :

«اگر بگوئیم متر لیننگ بمنزله سقراط عصر حاضر است سقراط را خیلی بزرگ و

«پرنس دو بروگلی»

متر لیننگ را کوچک کرده ایم .»

موریس متر لیننگ کسی بود که دنیای جدید یعنی آن دوره فلسفه برای دیگران باز کرد و تا آنجا

که توانست از شک و تردید و بیسش خوانندگان و دانشمندان معاصر خود را وارد جهان

دیاری از فلسفه که امتیاز زیادی از عقاید فلسفی دیگران داشت ساخت .

متر لیننگ فکرها خود را برای فهم عظمت خدا بچو لان می انداخت و او را بالاتر از آنچه

تا کنون گفته اند می دانست و درباره کاش خود را برای دریافت عظمت خداوند بزرگ

بعائی می رسانید که عاقبت با ناتوانی و عجز از فهم اراطهار کوچکی می نمود .

متر لیننگ در یکی از مؤلفات خود میگوید : « مجال است که نوع انسان بتواند بخدا

معتقد نشود و من از گفته بعضی از بزرگان کلیسا حیرت می کنم که میگویند متر لیننگ

بخدا معتقد نیست . آری همه کس بخدا معتقد است ولی هر کس عقیده خاصی نسبت باو دارد

که متناسب با طرز فکراوست .

هم او در جای دیگر راجع به عظمت خدا (ج) می گوید «خدای ما خیلی بزرگتر از آنست

که ما تصور می کنیم و عظیم ترین تفکرات بشر نمی تواند وجود او را درک نماید »

متر لیننگ از جمله فلاسفه بود که بزرگترین و مشهورترین دانشمندان جهان از وی تعریف

و تمجید کرده ، مقام او را بالاتر از آنچه بود می دانستند .

شرح زندگی او :

مترلینگک در سال ۱۸۶۰ میلادی در ایالت فلاماند بلژیک متولد شد خود او اصلاً بلژیکی
 و از فلاماند های بلژیک بود . (۱)

مترلینگک پس از تکمیل دوره تحصیلات وارد فاکولته حقوق گردید . در آنجا در اندک مدتی
 نزد آموزگاران نبوغ فکری خود را نشان داد و در حالیکه دیپلومه عالی ای را از آنجا
 دریافت نمود مدتی در بلژیک به صفت وکیل دعوی بسر برد . ولی دفعه‌ای ازین شغل بدبرد
 و دنبال آنرا ول کرد و علت آنهم به قراریکه می گویند این بود که مترلینگک به دختر فوق العاده
 زیبا و فشنکی دلباخته بود . اما بطور غیر مترقب دختر مذکور بوی خیانت کرد و باین واسطه
 عشق این دختر و خیانت او باعث شد که مترلینگک و کلمات دعوی را ترک و وارد عالم نویسندگی شود .
 وی پس از آنکه شغل نویسندگی را اختیار کرد دنبال تحصیل زبان انگلیسی بیرون شد
 و در اندک مدتی آنرا تکمیل آموخت . زبان فرانسه و آلمانی را نیز چون از فلاماند های
 بلژیک بود و این دولسان زبان خانوادگی او محسوب می گردید در خانواده فرا گرفت و بعداً
 در مدرسه زبان لاتینی و سپس زبان های یونانی و ایتالیایی را آموخت . از آن پس سوی پاریس
 روان شد و با عده از نویسندگان مشهور آنجا آشنائی حاصل کرد .

در سال ۱۸۹۵ اکیا می فرانسه او را به عضویت خود پذیرفت و از طرف رئیس آنجا
 عنوان « درخشان ترین شراره نبوغ فکری بشر » را دریافت و مجلسیان و اکادمی به عضویت
 وی افتخار نمود . وی از اعلی حضرت آلبرت اول پادشاه بلژیک لقب (بارون) و یک قصر و همان
 گونه از اعلی حضرت جارج پنجم شاه سابق انگلستان لقب « کنت » و یک قصر و از اما نوئل
 سوم پادشاه ایتالیا نیز قصبی دریافت نمود .

دانشمند بزرگ مترلینگک از سال ۱۸۹۵ تا سال ۱۹۴۷ به عضویت اکادمی
 فرانسه باقیماند و در طی این خدمت بطور بل خود را آتانی بزرگ و قیمت آری را نوشت که اکنون
 عده آنها را به علاقه مندی زیاد مطالعه می کنند از سال ۱۹۴۷ به بعد در یکی از دیوانه خانه
 های مقیم شد . و اشبه کنون به سبب اختلالی که در عقلش وارد شده بود رفت و آنجا بزرگ
 سعادت متدانه و نشاط انگیز خود که با جنون آمیخته بود ادامه داد تا اینکه بیک اج فرارسید
 و این فیلسوف بزرگ شهپر را که اکادمی فرانسه به عضویت و افتخار و شاهان معالک به او
 هدایائی تقدیم کردند ارشهر (پاریس) واقع جنوب فرانسه با خود برد و معاصرینش را به ناسف و
 افسوس شدیدی از مرگ خود دچار ساخت .
 (ماه مه ۱۹۴۹)

کتابهای او :

۱ - عقل و سرنوشت ، این کتاب شاهکار نوشته‌های مترلینگک است . در کتاب مذکور
 نویسنده پروازهای کوتاه و بلند فکری بشر را مورد دقت قرار داده و پندار و رفتار یک بشر خردمند
 را تشریح نموده است و نتایجی را که گرفته از مجموع آن راه و روش خردمندی را آموخته است .
 مترلینگک درین کتاب پس از تذکار یک سلسله مطالب و تجربیات ثابت کرده میگوید
 « سرنوشت ما و رفتار و پندار آدمی است و انسان می تواند با خرد مندی بهترین سرنوشت
 را برای خویشش آماده بسازد . »

پروفیسر مورس میننگ
پرتال جامع علوم انسانی

خواننده و فني سري به اين كتاب كه در ان از پشه چاي عالي يك دانشمند بزرگ كار کرده بزند به هدف خود متصل ميشود و هدف سعادت حقيقي و راه اصلي خوش بختي را مي يابد .
كسي كه اين كتاب را براي يك بار ولي عييق و دقيق مطالعه ميكند محققاً هدف سعادت را مي يابد و آنچه را كه سالها در طاب اوست بدست مي آورد .

۲ - زندگي زنبور عمل : درين كتاب دانشمندی عالی مقام زندگانی زنبور عمل را مورد بحث و مذاقه فرار می دهد و از ملكه آنها گرفته تا به يك كارگر معمولی و ظایف همه را بطور ماهرانه تشریح می دهد و بالاخره پس از يك سلسله مطالعات دقیق و نشو و بحث مفصل در اطراف زندگانی این موجود عجیب می گوید :

كسانی كه میخواهند در خصوص فرآین زندگی این جانور بررسی نمایند باید همواره این اصل توجه كنند كه زندگی زنبور عمل به تنهایی هیچ ارزشی ندارد و بیگانه منظور این جانور از زندگی اینست كه خود را فدا كند یعنی فدای نوع زنبور عمل و اجتماع نماید ، شكفت در این است كه این خصالت بزرگ بدون درین جانور نبوده و انواع پست زنبور عمل كه هنوز هم هستند به تنهایی زندگی کرده و بزودی می میرند و هر چه بالاسیرویم و به انواع عالی تر می رسم مشاهده می شود كه مگر چاه زندگی خانواده کی و پس از آن زندگی كند و بوجود می آید تا جائی كه يك زنبور عمل در قبال چاه زنبوران وظیفه ای جز ایثار نفس ندارد و تمام فعالیت می كند و متوقف به اینست كه جامعه بانی باشد و اصل ازین نرود ، هر قدر سطح زندگی زنبور عمل بالاسی رود می خواهد جامعه بزرگی بوجود آورد زندگی خصوصی هر يك از زنبوران اهمیت خود را از دست داده و محدود تر میشود و هر قدر كه دایره ترقی و سعادت بگیرد فدا كاری يك زنبور در قبال جامعه زنبوران زیاد تر خواهد شد و او فتي كه این جانور ناچار می گردد از تمام عادات خود سرف نظر نماید و هر نوع بوالهوسی را كنار بگذارد و برابوالهوسی داشتن عادات مخصوص يك نوع خود سرفی است كه برخلاف روح فدا كاری و ایثار نفس در قبال جامعه میباشد .

۳ - مرگ : این كتاب را يك كلیله و مشکافی عالی و مطالعات دقیق در اطراف مرگ تشكيل داده است . درین كتاب دانشمند بزرگ متر لينك پس از تشریح مفصل بالاخره آخرین نظریه خود را مجموع تمام نظریات كتاب مرگ و راجم بهر كك چنین خلاصه ميكند .
« آنچه باعث آزار مانی بود زندگی است نه مرگ . و يك بیمار همین كه تمام آلام او از بین می رود ، ما احساس كردیم كه گذشتن از حال بیماری بخواب خیلی لذت دارد در این صورت برای چه گذشتن از حال زندگی بهر كك دردناك باشد . آنچه ما بنام مرگ میخواهیم يك زندگی است كه هنر نتوانسته ایم چگونه آن را بفهمیم .»

« من می میرم ولی خوب احساس می كنم كه بكنی محو نخواهم شد یعنی نخواهم مرد . اینست بزرگترین فاجعه زندگی من .»

۴ - راز بزرگ : متر لينك در این اثر خود اسرار زندگی و عالم را مورد مطالعه فرار داده و بالاخره باین نتیجه می رسد كه زندگی ما يك تعبیر راز بزرگی است كه كلیله كشف آن مرگ میباشد و كسی كه این كلیله را در سوراخ فقل بیچابد بدان راز بی می برد .
« ولی آنكس كه كلیله این راز را می بیچاند و بدان بی می برد برای همیشه در آن مقود خواهد شد و نمی تواند برگردد و مشاهدات خود را برای من دشما بگوید .»

۵ - زندگی موریانه ، دانشمند مترلینسک درین کتاب خود زندگی موریانه را مورد بررسی قرار داده و چنین نتیجه از مطالعات خود بر می دارد :

د ما (انسان) بقدری کوچک هستیم که هنوز نتوانسته ایم نظیر موریانه خانه بسازیم و سازمان اجتماعی و اقتصادی خود و تقسیمات کار و سیاست خود را بیایه تکامل سازمان سیاسی و اجتماعی موریانه برسائیم . شاید هزارها سال دیگر لازم باشد که ما بتوانیم از حیث فزیک و شیمی و تهیه خواربار و انبار کردن آن و تهیه وسایل گرم کردن و سرد کردن هوا و غیره ، بجای موریانه برسیم فراموش نکنید که موریانه افلاک چهل میلیون سال قبل از ما بوجود آمده و در طی مدت طولانی عمر خود سختی هائی دیده و آزمایش هائی حاصل کرده که ما باین زوری حاصل نخواهیم کرد اگر ما به اندازه موریانه فهم داشتیم می توانستیم به طیب خاطر پهلووانان و دانشمندان و متفکرینی بوجود آوریم که بلا فاصله پس از ورود بهرصه اجتماع استعداد خود را بروز دهند .

باقی آثار او ازین قرار است :

۶ - معبد ویران ۷ - دوباغ ۸ - هوش کل ۹ - بقایای جنک ۱۰ - صاحب خانه ناشناس ۱۱ - جاده های کوهستانی ۱۲ - زندگی فضا ۱۳ - عرصه فرشته گان ۱۴ - ساعت ریکی ۱۵ - سایه بالها ۱۶ - قانون بزرگ ۱۷ - قبل از سکوت بزرگ ۱۸ - کنجینه فقر ۱۹ - دروازه بزرگ ۲۰ - زندگی مورچه .

میکویند آخرین کتاب فلسفه مترلینسک کتاب دروازه بزرگ بود که بعد از آن وی نتوانست دیگر تصنیفی بکند و مغزش دچار انزوش شده عقلش اختلال پیدا کرد و منتهی مجنون شد آثار زندگی مورچه ، زندگی موریانه و زندگی رنپور عمل وی از طرف دانشمندان دنیا به بحث سه کتاب جاوید و بی نظیر قرار داده شده است .

(بارون کنت موریس مترلینسک) قبل ازین که وارد عالم فلسفه شود به صفت یک فیلسوف و دانشمند عالی مقام قرار گیرد یک فر نویسنده بود و ادبیات علاقه زیادی داشت ، نمایش نامه ها نوشت و نثر هابسک تحریر در آورد . اولین اثر نویسنده کی مترلینسک عبارت بود از آثار « برنده آبی رنسک » که در برابر آن موفق شد جایزه معروف « نوبل » را اخذ نماید و از آن پس شهرت زیادی در بین مردم حاصل کند .

بقراریه ، میکویند دانشمند فقید موریس مترلینسک سال یک میلیون فرانک حق طبع خود را از موسسه نشر کتاب معروف « فاسکر » پاریس که کتاب های وی را چاپ میکرد دریافت می نمود کتاب های مترلینسک هر یک تاکنون یکصد رینجاه مرتبه طبع شده و طوری که میکویند حتی در آلمان قبل از هنر ترجمه هر یک از کتب او بطور متوسط چهل مرتبه چاپ شده است . آثار او در اکثری ممالک دنیا ترجمه و به چاپ رسید و نام وی در تمامی دایرة المعارف های دنیا یادگار ماند که این خود یکی از بزرگ ترین افتخارات یک دانشمند است که در دوران حیات نامش را در دایرة المعارف های جهان به پیشد و شهرت بین المللی بیابد بطوری که هادی ترین شخص نیز شخصیت و آثار او را از نزدیک بدانند .

از او نمی شود تعریف کرد زیرا هر قدری از آثار او بکار و بسا صفات وی تعریف و تمجید نماییم ، باز هم ممکنست درین راه نتوانیم یوره فایق آئیم پس بهتر است باین جمله اکتفا کنیم و بگوئیم :

(درخشان ترین شراره نبوغ فلسفی بشر کنت بارون موریس مترلینسک) و در اخیر تالیفات و تحسیر عمیق خود را نسبت به مرگ این فیلسوف بزرگ و عالی مقام و یک مرد با تمام معنی خدایرست ابراز نمائیم . (پایان)

(۴ موسی همت)